

JELENTÉS

a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás 2015-ös pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról, a Közös Vállalkozás válaszával együtt

(2016/C 473/03)

TARTALOMJEGYZÉK

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
BEVEZETÉS	1–6.	16
A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK	7.	17
MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT	8–15.	17
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	13.	18
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről	14.	18
MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL	16–22.	18
A beszámoló bemutatása	16.	18
A 2015-ös költségvetés végrehajtása	17–18.	19
A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás többéves költségvetésének végrehajtása a 7. keretprogramban	19–20.	19
A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás többéves költségvetésének végrehajtása a „Horizont 2020” keretében	21–22.	19
EGYÉB	23–27.	19
Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek	23.	19
Csalás elleni stratégia	24–26.	20
A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) által végzett ellenőrzések	27.	20
A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA	28–29.	20
A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése	28.	20
Összeférhetetlenség	29.	20
MELLÉKLET		21

BEVEZETÉS

1. A brüsszeli székhelyű Repüléstechnikára Irányuló Közös Technológiai Kezdeményezés Megvalósítására Irányuló Közös Vállalkozás (Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás) 2007 decemberében jött létre⁽¹⁾ 10 éves időszakra, és 2009. november 16-án kezdte meg önálló működését. 2014. május 6-án⁽²⁾ a Tanács új alapító rendeletet fogadott el, amely hatályon kívül helyezte az eredeti rendeletet, és a „Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás” elnevezésű Közös Vállalkozást⁽³⁾ a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram alá tartozó új feladatokkal bízta meg⁽⁴⁾, valamint 2024. december 31-ig meghosszabbította a Közös Vállalkozás működésének időszakát.

2. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás célja, hogy hozzájáruljon a hetedik kutatási keretprogram kutatási tevékenységeinek lezárásához⁽⁵⁾ és a légiközlekedési technológiák környezeti hatásainak mérsékléséhez, valamint egy erős, globális szinten versenyképes európai légiközlekedési iparág és ellátási lánc kialakításához. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás célkitűzései a „Horizont 2020” társadalmi kihívások „Intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” pillére alá tartoznak⁽⁶⁾.

3. A Közös Vállalkozás által koordinált kutatási tevékenységek a) a hetedik keretprogram projektjeinek végrehajtását folytató hat technológiai és demonstrációs terület, más néven integrált technológiademonstrációs rendszer (ITD) és b) a „Horizont 2020” projekteket végrehajtó kilenc új technológiai és demonstrációs terület mentén vannak szervezve:

— három integrált technológiademonstrációs rendszer (ITD)

— három innovatív légi jármű-demonstrációs platform (IADP)

— három transzverzális terület, beleértve a technológiaértékelőket (TA).

4. A Közös Vállalkozás tagjai az új rendelet alapján az Bizottság által képviselt Európai Unió, az ITD-k/IADP-k/TA-k ágazati vezetői, továbbá nyílt versenypályázaton kiválasztandó, kiemelt partneri státusú tagok⁽⁷⁾. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozásnak a hetedik keretprogram szerinti társult tagjai addig őrzik meg tagságukat, ameddig le nem zárulnak a 71/2008/EK rendelet alapján megkezdett kutatási tevékenységeik.

5. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozásnak a hetedik keretprogramhoz kapcsolódó kutatási tevékenységeihez és igazgatási költségeihez⁽⁸⁾ az Unió legfeljebb 800 millió euróval járult hozzá. A Közös Vállalkozás többi tagjának – nem számítva a pályázati felhívások révén odaítélt összegeket – legalább az uniós hozzájárulással megegyező összegig kellett hozzájárulnia a költségvetéshez⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ A Tanács 2007. december 20-i 71/2008/EK rendelete a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 30., 2008.2.4., 1. o.).

⁽²⁾ A Tanács 2014. május 6-i 558/2014/EU rendelete a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 77. o.).

⁽³⁾ A jelentésben a „Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás” megnevezést használjuk, kivéve, ha különbséget kell tenni a két program között.

⁽⁴⁾ A „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. december 11-i 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.) által elfogadott „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram.

⁽⁵⁾ Az 1982/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 412., 2006.12.30., 1. o.) által elfogadott hetedik keretprogram.

⁽⁶⁾ A Közös Vállalkozás hatáskörét, tevékenységeit és a rendelkezésére álló erőforrásokat a melléklet foglalja össze, tájékoztató jelleggel.

⁽⁷⁾ A kiemelt partnerek kiválasztására kiírt első pályázat eredményeként 2015-ben 76 új partner csatlakozott a programhoz, és ezzel a Tiszta Égbolt 2 program meghaladta a 66 társult tagból álló Tiszta Égbolt program méretét. 2015-ben a Közös Vállalkozás a kiemelt partnerek kiválasztására elindította a második pályázati felhívást is.

⁽⁸⁾ A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás igazgatási költségeit az uniós költségvetés és a többi tag fele-fele arányban viselte, a többi tag a fennmaradó 50 %-ot készpénzben fizette be. A Közös Vállalkozás igazgatási költségei nem haladhatták meg az összes készpénz-hozzájárulás és a tagok és partnerek természetbeni hozzájárulásainak 3 %-át.

⁽⁹⁾ Az uniós hozzájárulás elosztása a következőképpen történik: a) egy legfeljebb 400 millió eurós összeg az ITD-k ágazati vezetőit és egy legfeljebb 200 millió eurós összeg a társult tagokat illeti meg. Az ITD-k ágazati vezetőinek és a társult tagoknak legalább az uniós hozzájárulással megegyező összegig kell hozzájárulniuk; b) egy legalább 200 millió eurós összeg a versenypályázati felhívások keretében kiválasztott partnereket illeti meg.

6. A „Horizont 2020” keretében a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozáshoz való uniós pénzügyi hozzájárulás legfeljebb 1 755 millió euro lehet. A Közös Vállalkozás ágazati vezetői és kiemelt partnerei a Közös Vállalkozás időtartama során legalább 2 193,7 millió euro magánszektorbeli hozzájárulást fizetnek be⁽¹⁰⁾, beleértve az ugyanezen az időszak alatt a kiegészítő tevékenységekhez kapcsolódó legalább 965,2 millió euro hozzájárulást⁽¹¹⁾ ⁽¹²⁾. Az igazgatási költségek nem haladhatják meg a 78 millió eurót, és azokat egyenlően kell felosztani az Unió, illetve a Közös Vállalkozás magánszektorbeli tagjai között.

A MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZATOT ALÁTÁMASZTÓ INFORMÁCIÓK

7. A Számvevőszék ellenőrzési módszere analitikus ellenőrzési eljárásokat, a Közös Vállalkozás szintjén végrehajtott tranzakciók tesztelését, valamint a felügyeleti és kontrollrendszerekben alkalmazott fő kontrollmechanizmusok értékelését foglalja magában, beleértve a Közös Vállalkozás által a kedvezményezetteknel végzett utólagos ellenőrzések minőségellenőrzési felülvizsgálatát. Mindez kiegészül más ellenőrök ide vonatkozó munkájából származó bizonyítékokkal, valamint a vezetői teljességi nyilatkozatok elemzésével.

MEGBÍZHATÓSÁGI NYILATKOZAT

8. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke alapján a Számvevőszék ellenőrizte a következőket:

- a) a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás éves beszámolója, amely a 2015. december 31-én véget ért pénzügyi évről vonatkozó pénzügyi kimutatásokról⁽¹³⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekről⁽¹⁴⁾ áll, és
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

A vezetés felelőssége

9. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozásra alkalmazandó pénzügyiszabályzat-minta⁽¹⁵⁾ 16. és 22. cikke szerint a vezetés felelőssége a Közös Vállalkozás éves beszámolójának elkészítése és valós bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége.

- a) A Közös Vállalkozás éves beszámolója tekintetében a vezetés felelősségi körébe tartozik: az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és valós bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítása, megvalósítása és fenntartása; a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok⁽¹⁶⁾ alapján megfelelő számviteli politika megválasztása és alkalmazása; és a körülményeknek megfelelően ésszerű számviteli becslések készítése. Az ügyvezető igazgató hagyja jóvá a Közös Vállalkozás éves beszámolóját azután, hogy a számvitelért felelős tisztviselő az összes rendelkezésre álló információ alapján egy olyan kísérő nyilatkozattal egyetemben elkészítette azt, amelyben a tisztviselő többek között kijelenti, hogy ésszerű bizonyossággal rendelkezik afelől, hogy a beszámoló minden lényeges szempontból valós és hű képet ad a Közös Vállalkozás pénzügyi helyzetéről.

⁽¹⁰⁾ Az 558/2014/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

⁽¹¹⁾ Az 558/2014/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdése b) pontja értelmében a kiegészítő tevékenységek a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás munkatervén kívül eső, de a Tiszta Égbolt közös technológiai kezdeményezés céljaihoz hozzájáruló tevékenységek. A rendelet 4. cikkének (4) bekezdése értelmében a kiegészítő tevékenységek során felmerült költségeket egy független külső könyvvizsgálónak kell hitelesítenie, és azokat nem ellenőrzi sem a Közös Vállalkozás, sem pedig uniós szerv.

⁽¹²⁾ Az 558/2014/EU rendelet melléklete 15. cikkének (3) bekezdése szerint „a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás működési költségeit az alábbiak fedezik: a) az Unió pénzügyi hozzájárulása; b) a vezető szervezetek és a kiemelt partnerek, valamint kapcsolt szervezeteik természetbeni hozzájárulásai a közvetett tevékenységek végrehajtása kapcsán felmerült, a Tiszta Égbolt 2 közös vállalkozás hozzájárulásával és az Unió e költségek fedezéséhez nyújtott egyéb hozzájárulásaival csökkentett költségeik formájában.”

⁽¹³⁾ Ezek a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽¹⁴⁾ Ezek a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből, a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalásából és további magyarázatokból állnak.

⁽¹⁵⁾ A Bizottság 2013. szeptember 30-i 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete 209. cikkében említett, a köz- és magánszféra közötti partnerségre létrehozott szervek számára kidolgozott pénzügyiszabályzat-mintáról (HL L 38., 2014.2.7., 2. o.).

⁽¹⁶⁾ A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályok a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC) által kibocsátott Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokra (IPSAS), illetve adott esetben a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kibocsátott Nemzetközi Számviteli Standardokra (IAS)/Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra (IFRS) támaszkodnak.

- b) A vezetés felelőssége a mögöttes tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, illetve a gondos pénzgazdálkodás elveinek követése tekintetében abban áll, hogy ki kell alakítania, meg kell valósítania és fenn kell tartania egy olyan eredményes és hatékony belső kontrollrendszert, amely megfelelő felügyelettel és alkalmas intézkedésekkel képes megakadályozni a szabálytalanságokat és csalásokat, illetve szükség esetén jogi eljárásokkal képes visszaszerezni a tévesen kifizetett vagy felhasznált pénzüsségeket.

Az ellenőr felelőssége

10. A Számvevőszék feladata, hogy ellenőrzése alapján megbízhatósági nyilatkozatot készítsen az Európai Parlament és a Tanács számára⁽¹⁷⁾ az éves beszámoló megbízhatóságára és a mögöttes tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. A Számvevőszék az IFAC nemzetközi ellenőrzési standardjai és etikai kódexe, valamint a legfőbb ellenőrző intézményeknek az INTOSAI által elfogadott nemzetközi standardjai szerint végzi ellenőrzését. Ezek a standardok megkövetelik, hogy a Számvevőszék az ellenőrzést úgy tervezze meg és végezze el, hogy ésszerű bizonyosságot szerezhessen arról, hogy a Közös Vállalkozás éves beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek.

11. Az ellenőrzés olyan eljárásokat foglal magában, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték szerezhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőrnek egy arra irányuló kockázatelemzés alapján kialakított szakmai megítélésétől függ, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Európai Unió jogi keretei által meghatározott követelményektől való lényeges eltérés az annak alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzés során az ellenőr mérlegeli a szervezetnek a beszámoló elkészítése és valószínűsített bemutatása szempontjából releváns belső kontrollmechanizmusait, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségének és szabályszerűségének biztosítása céljából alkalmazott felügyeleti és kontrollrendszereit, és a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárásokat alakít ki. Az ellenőrzés része továbbá az alkalmazott számviteli politika megfelelőségének, a számviteli becslések ésszerűségének és a beszámoló általános bemutatásának értékelése.

12. A Számvevőszék úgy véli, hogy az összegyűjtött ellenőrzési bizonyítékok elégségesek és megfelelőek megbízhatósági nyilatkozata megalapozásához.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

13. A Számvevőszék véleménye szerint a Közös Vállalkozás éves beszámolója minden lényeges szempontból híven és pénzügyi szabályzata előírásainak, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a 2015. december 31-i pénzügyi helyzetet, a tárgyévi gazdasági események eredményét és a pénzforgalmat.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről

14. A Számvevőszék véleménye szerint a Közös Vállalkozás 2015. december 31-én véget ért évre vonatkozó éves beszámolója alapjául szolgáló tranzakciók minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

15. A Számvevőszék véleménye független az alábbi megjegyzésektől.

MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁSRÓL

A beszámoló bemutatása

16. A természetbeni hozzájárulásoknak a végleges beszámolóban feltüntetett összege a Közös Vállalkozás Uniótól eltérő tagjaitól kapott információkon alapul⁽¹⁸⁾. A „Horizont 2020” operatív kiadásokhoz kapcsolódóan bejelentett 47 millió euro értékű természetbeni hozzájárulásokból 19 millió eurónyit igazoltak a tanácsi rendelettel összhangban, de ezt az irányító testület még nem validálta, valamint 28 millió euro értékű hozzájárulás tekintetében még nem történt meg az igazolás és validálás⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ A 110/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 47. cikke.

⁽¹⁸⁾ Az 558/2014/EU rendelet 4. cikkének (3) bekezdése.

⁽¹⁹⁾ A Közös Vállalkozás végleges beszámolója, 30. o.

A 2015-ös költségvetés végrehajtása

17. A végrehajtható végleges 2015-ös költségvetés 440,7 milliő euro összegű kötelezettségvállalási előirányzatot és 245,9 milliő euro összegű kifizetési előirányzatot tartalmazott. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 99,5 %, a kifizetési előirányzatoké pedig 81 % volt ⁽²⁰⁾. A kifizetési előirányzatok alacsonyabb felhasználási aránya a Tiszta Égbolt 2 programjai végrehajtásának késedelméből adódik (a Közös Vállalkozás egyik tagjával kötött jelentős volumenű támogatási megállapodás késedelmes megkötése, valamint a pályázati eljárások útján kiválasztott projektek késedelmes kezdete miatt).

18. A 2015-ben tett összes operatív kötelezettségvállalásból (430,6 milliő euro) 226 milliő euro (52,7 %) lezárt támogatás-odaítelési eljárásokon alapuló egyedi kötelezettségvállalás volt. A fennmaradó 203,5 milliő euro (47,3 %) a Horizont 2020 globális kötelezettségvállalásaihoz tartozott: kiemelt partnerek kiválasztására kiírt két pályázathoz, és két olyan pályázati felhíváshoz, amelyeknél az odaítelési eljárás 2015. december 31-én még folyamatban volt.

A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás többéves költségvetésének végrehajtása a 7. keretprogramban

19. A hetedik keretprogram során uniós forrásból finanszírozandó operatív és igazgatási tevékenységekre szánt 800 milliő euróból a Közös Vállalkozás 2015 végéig 756,96 milliő euro értékben tett kötelezettségvállalást (94,6 %), és 740,3 milliő eurót (az operatív kötelezettségvállalások 92,5 %-a) fizetett ki. Mivel a Közös Vállalkozás a hetedik keretprogram keretében már nem jogosult pályázati felhívás kiírására, a fennmaradó kötelezettségvállalások szükség esetén a tagokkal kötött támogatási megállapodások keretében kerülnek felhasználásra (az irányító testület által jóváhagyott finanszírozási lista és az egyes ITD-k általános felhasználási aránya alapján) ⁽²¹⁾. A Közös Vállalkozás igazgatási költségeihez az Unió 12,6 milliő euro készpénzzel járult hozzá.

20. A többi tag operatív tevékenységekhez való hozzájárulása a 2015. december 31-i állapot szerint 550,9 milliő euro volt, az irányító testület ebből 501,6 milliő eurót (91 %) validált. A fennmaradó, validálásra váró összegek a következők voltak: a korábbi évekből (2008–2014) származó 37,9 milliő euro, és a tagok által 2015-ben nyújtott 12,6 milliő euro összegű természetbeni hozzájárulás. A Közös Vállalkozás igazgatási költségeihez a többi tag 13,5 milliő euro készpénzzel járult hozzá.

A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás többéves költségvetésének végrehajtása a Horizont 2020 keretében

21. A Horizont 2020 keretében uniós forrásból finanszírozandó operatív és igazgatási tevékenységekre szánt 1 755 milliő euróból a Közös Vállalkozás 436,7 milliő euro értékben tett operatív kötelezettségvállalást, és 89,8 milliő eurót (az operatív kötelezettségvállalások 20,5 %-a) fizetett ki. A kifizetések alacsony szintjét elsősorban a Horizont 2020 megállapodásokra vonatkozó tárgyalások késedelmek okozta. A Közös Vállalkozás igazgatási költségeihez az Unió 3,3 milliő euro készpénzzel járult hozzá.

22. A többi tagnak az operatív és az igazgatási költségekhez való természetbeni és készpénzben történő hozzájárulásaira (a kiegészítő tevékenységekhez való hozzájáruláson kívül) rendelkezésre álló minimum 1 229 milliő euróból 2015. december 31-ig a Közös Vállalkozás felé 47 milliő euro, az operatív tevékenységekhez történő természetbeni hozzájárulásról számoltak be. A Közös Vállalkozás igazgatási költségeihez a többi tag 3,5 milliő euro készpénzzel járult hozzá.

EGYÉB

Fő kontroll- és felügyeleti rendszerek

23. A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás pénzügyi és operatív dokumentációs áttekintésen alapuló előzetes kontroll-eljárásokat vezetett be, és utólagos ellenőrzéseket végez a támogatások kedvezményezettjeinél. Ezek az ellenőrzések jelentik a mögöttes tranzakciók – ideértve a Közös Vállalkozásnak az Uniótól eltérő tagjaitól származó készpénzes és természetbeni hozzájárulásait is – jogszerűségi és szabályszerűségi értékelésének fő eszközét. Az utólagos ellenőrzésekre nézve a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás 2015-ös éves tevékenységi jelentésében szereplő fennmaradó hibaarány 1,52 % volt ⁽²²⁾.

⁽²⁰⁾ A kifizetési előirányzatok felhasználási arányának kiszámításakor nem vették figyelembe a 2015-ben fel nem használt és szükségtelenné vált 17,4 milliő eurónyi kifizetési előirányzatot. Ha ezt az összeget beleszámítjuk a teljes kifizetési költségvetésbe, a felhasználási arány 75 %-os. Lásd: a Közös Vállalkozás végleges beszámolója, 58. o.

⁽²¹⁾ Lásd: A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás 2015-ös jelentése a költségvetési és pénzgazdálkodásról, 22. o.

⁽²²⁾ A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás éves tevékenységi jelentése, 90. o. A 2015-ben elvégzett utólagos ellenőrzések a Közös Vállalkozás által a 7. keretprogram keretében támogatott projektekre vonatkoztak. A „Horizont 2020” projektekre vonatkozó ellenőrzési módszertant a „Horizont 2020” közös utólagos ellenőrzési stratégiája fejt ki. A „Horizont 2020” keretében a Közös Vállalkozás által támogatott projektek utólagos ellenőrzései 2016-ban kezdődnek.

Csalás elleni stratégia

24. A Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzata szerint a Közös Vállalkozás költségvetését eredményes és hatékony belsőkontroll-standardok alatt kell végrehajtani, beleértve a csalások és szabálytalanságok megelőzését, felderítését, korrekcióját és nyomon követését⁽²³⁾.

25. A Bizottság csalás elleni stratégiájának 2011. júniusi elfogadását követően a kutatás terén az első közös csalás elleni stratégiát 2012 júliusában fogadták el, majd 2015-ben a „Horizont 2020” keretében bevezetett változások figyelembevételével aktualizálták⁽²⁴⁾. A kutatás terén érvényes csalás elleni stratégiának része egy cselekvési terv, amelyet a kutatási Közös Vállalkozások hajtanak végre.

26. A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozásnál már működnek belső kontroll eljárások azzal a céllal, hogy ésszerű bizonyossággal szolgáljanak a csalások és szabálytalanságok megelőzéséhez és feltárásához (a kifizetések előzetes ellenőrzése, összeférhetlenségi politika és utólagos ellenőrzések a támogatások kedvezményezettjeinél). A Közös Vállalkozás végrehajtja a cselekvési terv olyan intézkedéseit, mint például a Bizottság adatbázisainak felhasználása a támogatásból kizárt szervezetek azonosítására vagy a potenciális kettős finanszírozás⁽²⁵⁾ feltárására, az elfogadott ütemtervvel összhangban.

A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS) által végzett ellenőrzések

27. 2015-ben IAS ellenőrizte a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás által végzett uniós finanszírozású kutatás eredményeinek terjesztését, különös figyelemmel a hetedik keretprogram projektjeinek monitoringfolyamataira. Az IAS számos területen javasolt javítást: a tagokkal kötött támogatási megállapodások keretében a tagok által elért kutatási eredmények használatával és terjesztésével kapcsolatos tervezés és beszámolás; a kiemelt partnerek által a kutatási eredmények terjesztéséről és kiaknázásáról készített beszámolók értékelése; a teljesítménnyel kapcsolatos monitoring és beszámolás; és a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozásnál a kutatási eredmények központi terjesztése és a kedvezményezettek kiadványainak minőségellenőrzése. Az IAS javasolta továbbá, hogy hozzák létre a terjesztési és hasznosítási tervek és a kapcsolódó tevékenységek központi adattárát. A Közös Vállalkozás cselekvési tervet dolgozott ki az ajánlások nyomán további intézkedések megtételére.

A KORÁBBI ÉSZREVÉTELEK HASZNOSULÁSA

A kutatási projektek eredményeinek monitoringja és jelentése

28. Amint azt a „Horizont 2020” szabályai előírják⁽²⁶⁾, a Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás egyedi mutatókat hozott nyilvánosságra kutatási eredményeiről az éves tevékenységi jelentésében (teljesítménymutatókat és horizontális kérdésekre vonatkozó monitoringmutatókat)⁽²⁷⁾.

Összeférhetlenség

29. 2015 júliusában a Bizottság az összeférhetlenséggel kapcsolatos iránymutatást adott ki a Közös Vállalkozások számára. Ez tartalmazott az összeférhetlenségi nyilatkozatokra vonatkozó egységes sablont, amelyet a Közös Vállalkozásnak bele kell foglalnia eljárásaiba.

A jelentést 2016. október 18-i luxembourgi ülésén fogadta el a Baudilio TOMÉ MUGURUZA számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner LEHNE

elnök

⁽²³⁾ A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzatának 12. cikke.

⁽²⁴⁾ Például egy közös támogató központ létrehozása, központosított ellenőri részzel, és az uniós kutatási szervezetek és a kapcsolódó informatikai rendszerek összehangolt működési folyamataival.

⁽²⁵⁾ Ennek az intézkedésnek a keretében a kettős finanszírozás elkerülésére a nem uniós támogatási források felhasználása is értékelésre kerül.

⁽²⁶⁾ Az 1291/2013/EU rendelet 31. cikke és a 2013/743/EU tanácsi határozat II. melléklete (HL L 347., 2013.12.20., 965. o.).

⁽²⁷⁾ A Tiszta Égbolt Közös Vállalkozás éves tevékenységi jelentése, 5. melléklet, 134–137. o.

MELLÉKLET

Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás (Brüsszel)**Hatáskör és tevékenységek**

<p>A Szerződésből eredő uniós hatáskör</p> <p>(az Európai Unió működéséről szóló szerződés 187. és 188. cikke)</p>	<p>Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 11-i 1291/2013/EU rendelete a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.). A „Horizont 2020” célja, hogy szélesebb körű hatást érjen el a kutatás és az innováció területén a „Horizont 2020” és a magánszféra pénzügyi forrásainak egyesítésével olyan kulcsfontosságú területeken, ahol a kutatás és az innováció hozzájárulhat az Unió tágabb versenyképességi céljainak eléréséhez, ösztönözheti a magánberuházásokat, és segíthet a társadalmi kihívások kezelésében.</p> <p>A Tanács 2014. május 6-i 558/2014/EU rendelete a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 77. o.).</p>
<p>A Közös Vállalkozás hatásköre</p> <p>(a Tanács 558/2014/EU rendelete)</p>	<p>Célok</p> <p>A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás céljai a következők:</p> <p>a) hozzájárulás a 71/2008/EK rendelet alapján megkezdett kutatási tevékenységek lezárásához és az 1291/2013/EU rendelet végrehajtásához, valamint különösen a 2013/743/EU határozat III. részében (Társadalmi kihívások) szereplő „intelligens, környezetkímélő és integrált közlekedés” kihívásának való megfeleléshez;</p> <p>b) hozzájárulás a légiközlekedési technológiák – és köztük a kisméretű légi járművekhez kapcsolódó technológiák – környezeti hatásainak mérsékléséhez és egy erős, globális szinten versenyképes európai légiközlekedési iparág és ellátási lánc kialakításához. Ennek megvalósítása céljából fel kell gyorsítani a tisztább légiközlekedési technológiák kifejlesztését azok lehető leggyorsabb piacra bocsátása céljából, különösen azoknak a technológiáknak az integrálási, demonstrációs és validációs folyamatait, amelyek képesek:</p> <p>i. a légi járművek üzemanyag-hatékonyságának növelése, és ezáltal a szén-dioxid-kibocsátás 20–30 %-os csökkentése a 2014-től üzembe helyezett „legkorszerűbb” légi járművekéhez képest;</p> <p>ii. a légi járművek nitrogén-oxid- és zajkibocsátásának 20–30 %-os csökkentése a 2014-től üzembe helyezett „legkorszerűbb” légi járművekéhez képest.</p>
<p>Irányítás</p>	<p>A Közös Vállalkozás irányító szerve az irányító testület, amely a következőkből áll:</p> <p>a) az Unió részéről a Bizottság egy képviselője;</p> <p>b) Az ágazati vezetők egy-egy képviselője;</p> <p>c) a kiemelt partnerek egy-egy képviselője ITD-nként;</p> <p>d) a társult tagok egy-egy képviselője ITD-nként;</p> <p>e) a kiemelt partnerek egy-egy képviselője IAP-nként.</p> <p>Az irányító testület feladatait és felelősségeit az alapokmány (az alapító rendelet I. melléklete) 8. cikke határozza meg.</p> <p>Az Unió a szavazati jogok 50 %-ával rendelkezik. A szavazati jogok oszthatatlanok. Minden más képviselő egyenlő számú szavazattal rendelkezik.</p> <p>A programirodát az ügyvezető igazgató vezeti, akinek feladatairól és felelősségeiről az alapokmány 10. cikke rendelkezik.</p>

	<p>Az ágazat közvetlen képvisellel rendelkezik az irányító testületben és a Közös Vállalkozás többi szervében, vagyis az ITD és IADP irányító bizottságokban, amelyek feladatairól és felelősségeiről az alapokmány 11. cikke rendelkezik. Az államok képviselőinek csoportja és a tudományos bizottság is a Közös Vállalkozás szervei, de csak tanácsadó szereppel.</p>
<p>A Közös Vállalkozás rendelkezésére bocsátott erőforrások 2015-ben</p>	<p>Költségvetés</p> <p>440 705 606 euro (kötelezettségvállalási előirányzatok)</p> <p>245 990 262 euro (kifizetési előirányzatok)</p> <p>Létszám 2015. december 31-én</p> <p>A létszámtervben 42 álláshely szerepelt (36 ideiglenes és 6 szerződéses alkalmazott), ebből a betöltött álláshelyek száma 36 volt, a következő megoszlásban: operatív tevékenységek (21) és vegyes tevékenységek, beleértve az irányítási, pénzügyi, ellenőrzési, kommunikációs és HR-feladatokat (15).</p>
<p>Tevékenységek és szolgáltatások 2015-ben</p>	<p>Lásd: a Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozás 2015-ös éves tevékenységi jelentése: www.cleansky.eu</p>

Forrás: A Tiszta Égbolt 2 Közös Vállalkozástól származó adatok.

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

16. Amellett, hogy a tagok a becsléseiket 2016. január 31-ig benyújtották, a tényleges nyilatkozatok csak később érkeztek be, mivel sok partner számára nehézséget okozott a tényleges adatok benyújtása ilyen rövid határidő mellett, a hosszabb belső folyamatok eredményeként.

2016. szeptember 30-ig a Közös Vállalkozás a legtöbb partner pénzügyi jelentését megkapta és értékelte, amelyek révén az előzőleg jelzett, validált természetbeni hozzájárulás összege már 17,4 millió euróval nőtt a végleges beszámolóhoz képest. Minden további, a H2020 operatív költségeihez kapcsolódó validált természetbeni hozzájárulást az igazgatótanács elé fognak terjeszteni véleményezésre 2016 évvége előtt, és ezeknek meg kell felelniük a partnereknek a 2016. évi ideiglenes beszámoló nettó forgóeszközei között feltüntetett validált magánhozzájárulásainak.

27. A Közös Vállalkozás 2016 januárjában megkapta a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatától végzett ellenőrzések eredményeit és javaslatait tartalmazó jelentését. Augusztusig a Közös Vállalkozás megegyezett az IAS-szal a tagok által elért kutatási eredmények használatával és terjesztésével kapcsolatos tervezést és beszámolást illető kérdések részleges lezárásában, és kitézte a 2017-ben esedékes teljes megvalósításhoz kapcsolódó határidőket is. A teljesítménnyel kapcsolatos monitoringgal és beszámolással kapcsolatos teendőket teljes mértékben megvalósították, és a kérdéskört az IAS lezárta. A kutatási eredmények központi terjesztése 2016 novemberében fog megvalósulni.
